

AAN DE VLAAMSE REGERING 2014 – 2019

**Geachte leden van de Vlaamse onderwijscommissie,
Geachte leden van en kandidaten voor het Vlaams parlement,
Geachte partijvoorzitters,**

N.a.v. de komende Vlaamse **verkiezingen van mei 2014**, heeft de Directiecommissie van het Katholiek Basisonderwijs voor de 3de keer een **memorandum** opgemaakt. 557 directeuren hebben geantwoord op een bevraging, die de basis moest vormen voor het nieuwe **eisencahier**.

PRIORITAIRE EIS

1. VOLDOENDE BELEIDSONDERSTEUNEND PERSONEEL VOOR DE DIRECTEUR

Meer dan ooit is er vraag naar **meer beleidsomkadering voor de directeur basisonderwijs**. Van de 557 deelnemers, vragen er 428 meer personeelsmiddelen, wat een **vraagpercentage is van 77%**. Deze vraag is dan ook de **absolute, prioritaire eis** naar de komende Vlaamse Regering.

Spijtig genoeg wordt de belofte om ernstig te investeren in meer beleidsomkadering nooit waargemaakt. In de legislatuur van onderwijsminister Marleen Vanderpoorten (1999-2004) was het tekort aan personeelsmiddelen al heel duidelijk. Heel wat directeuren smeeften om hulp en de leuze '**Help, de directeur basisonderwijs verzuipt**', werd door DCBaO gelanceerd en tot bij het departement onderwijs gedragen, door een massa directeuren. Om aan het tekort te kunnen voldoen, werden zelfs grote scholen gesplitst (defusie) om zo twee instellingsnummers te bekomen met 2 directieambten. Toen het departement onderwijs ontdekte dat directeuren basisonderwijs op die manier probeerden de beleidsploeg te vergroten, werd dit prompt verboden. Minister Vanderpoorten beloofde echter om via scholengemeenschappen (september 2003) een **extra puntenenveloppe stimulus** toe te kennen, zodat scholen **voldoende uren beleidsomkadering konden inrichten**. Vandaag situeren er zich **62,6% van de scholengemeenschappen onder de 1.800 leerlingen**, wat voor hen onvoldoende punten oplevert om **één fulltime coördinerend directeur** (= 120 punten) aan te stellen. Sowieso is de **beloofde investering** in extra personeelsmiddelen er **onvoldoende gekomen**.

Zelfs de huidige regering is in hetzelfde bedje ziek, want de belofte in het regeerakkoord om op **1 september 2014 de scholengemeenschappen te versterken**, zal niet waargemaakt worden.

In het recente rapport (in opdracht van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming) van **professor Geert Devos: 'Bestedingspatroon van personeelsmiddelen in basisen secundaire scholen voor de invulling van hun administratieve, beleids- en pedagogisch ondersteunende taken'**, wordt de dagelijkse realiteit van de directeur basisonderwijs op wetenschappelijke wijze bloot gelegd.

De directeur heeft het lastig om alle taken uit te voeren en nog lastiger als er meerdere vestigingsplaatsen te organiseren vallen. Leerkrachten, ouders en kinderen hebben in een school nood aan een **directeur zonder lesopdracht**, een **administratief medewerker** die er van de maandagmorgen tot de vrijdagavond is, een **zorgcoördinator** die permanent ter beschikking is, een **ICT-coördinator** die niet alleen functioneert als techniker, maar eveneens kan ingezet worden om leerkrachten op te leiden en te begeleiden in de wereld van de informatica en de educatieve programma's, een **mentorcoach** om beginnende leerkrachten te coachen en stagementoren te vormen, een **preventieadviseur** om de veiligheid en het welzijn te garanderen, een **klusjesman** om herstellingen uit te voeren...

Aangezien bovenvermelde ploeg slechts in beperkte mate aanwezig is (wat in het secundair onderwijs niet kan gezegd worden), **zijn directeuren genoodzaakt om 'Duiveltje-doet-al' te zijn** (vaak ten koste van hun **gezondheid** en hun **privéleven**) of kopen zij uren bij vanuit de beperkte **werkingstoelagen** (wat dan ten nadele is van de schoolorganisatie) of maken zij gebruik van **BPT-uren** (wat dan ten nadele is van de klassenorganisatie). Geen van de opgesomde oplossingen is dus een kwalitatieve oplossing.

DCBaO weet dat het onmogelijk is om in alle scholen dezelfde beleidsomkadering te voorzien. Daarom stelt DCBaO dan ook voor om **de totale beleidsploeg (directiefuncties inclus) te berekenen op het niveau van de scholengemeenschap**, op basis van het aantal leerlingen en niet meer op basis van het aantal instellingsnummers en leerlingen per school. **Wij stellen voor om per kind in de scholengemeenschap 2 punten toe te kennen**, waarmee dan **3 categorieën** aan personeel kunnen ingezet worden:

- de **leidinggevende-beleidsvoerende ploeg** (directeuren en/of stafmedewerkers,...)
- de **pedagogische ploeg** (zorgcoördinatoren, ICT-coördinatoren, mentorcoaches,...)
- de **administratief-organisatorische ploeg** (administratieve medewerkers, boekhouders, preventieadviseurs, technikers, klusjesmannen,...).

We laten hierbij de scholengemeenschap **zelf bepalen hoeveel punten er per ploeg worden ingezet**, zodat alle scholen van de scholengemeenschap kunnen beschikken over beleidsondersteunend personeel dat nabijheid biedt voor de vele onderwijstaken die er vandaag zijn.

Om te **garanderen** dat de punten zoveel mogelijk op niveau van de **school** worden aangewend, pleiten we voor een waarborgregeling waarbij **maximum 10%** van de punten kan ingericht worden op het niveau van de **scholengemeenschap**. Enkel na **onderhandelingen** in het bevoegde onderhandelingscomité, kan van dat percentage **afgeweken** worden.

ANDERE BELANGRIJKE EISEN

2. VOLDOENDE WERKINGSTOELAGEN

Momenteel krijgt een **kleuter 66% werkingstoelage van een lager schoolkind**. Aangezien een kleuter evenveel kosten genereert als een lager schoolkind, vragen wij dan ook om de werkingstoelage op te trekken tot op het niveau van het lager onderwijs.

Aangezien de werkingstoelagen voor een deel gebaseerd zijn op leerlingenkenmerken, krijgt elke school een ander werkingsbudget. Om zeker te zijn dat elke school beschikt over een **voldoende basisfinanciering** (om de leerplannen te realiseren), vragen we een hieromtrent **onafhankelijk onderzoek** aan.

Wij stellen ook vast dat de uitgaven voor **ICT** dermate stijgen, dat ook hiervoor **extra budgetten** (op basis van langetermijnvisie) noodzakelijk zijn.

Daarnaast zou het ook maar rechtvaardig zijn om een **scholengemeenschap te voorzien van werkingstoelagen**, zodat dit niet moet gevraagd worden aan de participerende scholen.

Scholen die voor bepaalde activiteiten afhankelijk zijn van **busvervoer**, zouden best **extra compensaties** krijgen.

Tot slot zou het goed zijn als de **sociale voordelen van gemeentebesturen** voor alle scholen **afdwingbaar** worden.

3. VOLDOENDE MIDDELEN VOOR INFRASTRUCTUUR

De wachlijsten voor bouwdoosiers zijn dusdanig lang, waardoor heel wat scholen niet meer aangepast zijn voor eigentijds en verantwoord onderwijs. Daarom vragen wij om de **wachlijsten zo goed als weg te werken**, zodat renovatie en nieuwbouw terug mogelijk wordt.

Ook hier zou **6% BTW voor renovatiewerken**, al heel besparend kunnen werken op de middelen van de scholen en indien de **energiefactuur** dusdanig hoog wordt, dat ze **meer dan 10% van het werkingsbudget** opsloort (n.a.v. plotse stijgingen van de brandstofprijzen), dan zouden **extra werkingstoelagen** deze kost kunnen terugdringen tot onder de 10%.

Tot slot zouden **herschikkingen van schulden binnen het waarborgfonds** de betrokken scholen meer ademruimte kunnen geven.

4. GELIJKE LONEN VOOR DE DIRECTEUR BASISONDERWIJS

De directeuren van de basisscholen, of die nu groot zijn of niet, vinden het **onredelijk dat bepaalde directeuren minder verdienen dan anderen**, aangezien elke directeur **evenveel uren** moet presteren en **dezelfde zorgen** moet delen. Alle verplichtingen voor de school dienen ook gerealiseerd te worden in een kleine school. De directeur krijgt dus **overal dezelfde taken**. Differentiatie in omkadering kan het verschil maken, maar **differentiatie in het loon niet**. Voor **hetzelfde ambt, vragen wij dus hetzelfde loon** (zijnde het **barema 879**), net zoals dat zo is voor de andere ambten in het basisonderwijs. Het kan toch niet dat 1 kind minder in de school, de hele wedde van de directeur doet kantelen? Binnen de scholengemeenschap creëert deze situatie heel dikwijls onderhuidse spanningen. Stel je voor dat je 25 jaar als directeur hard werkt, dan daalt jouw leerlingenaantal op 1 februari tot 179 en je verliest een flink stuk van je loon, alhoewel het werk met één kind minder niets aan taakbelasting en verantwoordelijkheid zal verminderen.

5. BESTUURLIJKE SCHAALVERGROTING, NIET ZONDER VOORWAARDEN

Wij zijn van mening dat bovenvermelde eisen van DCBaO door **koepels, vakbonden, de VLOR, het Rekenhof, professoren en Ministers van Onderwijs** gedurende het laatste anderhalf decennium erkend werden. We stellen alleen vast dat de Vlaamse **onderwijsbegroting niet krachtig genoeg is** om de problemen in het basisonderwijs op te lossen. M.a.w. de **onderwijsbegroting** heeft haar **limiet bereikt** en kan niet meer groeien.

Tevens beseffen de laatste Ministers van Onderwijs **dat andere niveaus veel meer krijgen dan het basisonderwijs**. Aangezien middelen afnemen niet populair is, lijkt voor politici **herverdeling via schaalvergroting** de oplossing te zijn.

Het **basisonderwijs wil** echter de **scholengemeenschappen**, die ontstaan zijn in 2003, na 10 jaar samenwerken, **niet zomaar opgeven en ruilen voor grotere gehelen**. In de **omzendbrief van de scholengemeenschappen** lezen we het volgende:

***Kleine scholen** beschikken **niet** steeds over voldoende **draagkracht, middelen** en specifieke **expertise** om hun **maatschappelijke opdracht** met succes te vervullen. In een **kleine school** kunnen **organisatorische** problemen een stuk moeilijker opgelost worden dan in een **school** die meer **schaalgrootte** heeft. Op **pedagogisch vlak** hebben **grotere scholen** en **samenwerkingsverbanden** een aantal voordelen. De mogelijkheden om **gedifferentieerd te werken** zijn ruimer, **nascholing volgen tijdens de schoolopdracht** is eenvoudiger omdat het makkelijker is om de leerkracht te vervangen en er zijn **meer mogelijkheden tot overleg**.*

*Uit talrijke voorbeelden blijkt dat **scholen die samenwerken** beter het hoofd kunnen bieden aan bepaalde **beleids- en beheersproblemen** en dat samenwerking een **win-winsituatie** betekent voor alle partners binnen het **samenwerkingsverband**.*

*Om samenwerking te stimuleren bestaat **sinds 1 september 2003** de structuur "**scholengemeenschappen**". De scholengemeenschappen leiden tot een **bestuurlijke schaalvergroting** en kunnen bijdragen tot een **efficiënter beheer en gebruik van de beschikbare middelen** van de afzonderlijke basisscholen. Deze structuur moet bijdragen tot het **verhogen van het draagvlak** van de scholen.*

Heel wat scholengemeenschappen zijn erin **geslaagd** om de **filosofie** van bovenvermelde tekst **in praktijk om te zetten**, meer nog, heel wat scholengemeenschappen hebben ook een **nauwe pedagogische samenwerking gerealiseerd**, sommigen zelfs met **taakdifferentiatie tussen de directeuren onderling**, wat het **beleidsvoerend vermogen ten goede** kwam.

Deze **samenwerking** binnen **scholengemeenschappen** willen wij **borgen** en nog **verder ontwikkelen**. (**Eén scholengemeenschap** zou in een verder stadium **één schoolbestuur** kunnen worden.) **Na 10 jaar huwelijk, willen wij geen scheiding!** Indien de overheid droomt van **nog grotere samenwerkingsverbanden** (waarbij ze kan aantonen dat de basisschool daarvan **beter** wordt), dan stellen wij dat voor **onder de vorm van samenwerkende scholengemeenschappen** die **daardoor** een **grote scholengroep vormen**. Binnen die **scholengroep** vragen wij de **garantie** van een **inspraakregeling** vanuit de verschillende, **participerende scholengemeenschappen**, zodat er **geen topdown beleid** kan ontstaan. Een **college van directeuren**, lijkt ons de juiste aanpak.

Als de overheid wil dat scholengemeenschappen de kans krijgen om **niveauoverstijgend** samen te werken in **scholengroepen** (volgens de visie van hierboven), vragen wij om de **leerlingen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs op dezelfde wijze te financieren**, tenzij er **objectieveerbare verschillen** zijn die de ongelijkheid kunnen verantwoorden.

In principe vragen wij dus voor elke leerling basisonderwijs t.o.v. het secundair onderwijs:

- evenveel **stimulipunten**
- evenveel **werkingstoelagen**
- evenveel **beleidsomkadering**
- ...

Vanaf dat moment kunnen wij dan in volle vrijheid scholengroepen vormen, al dan niet met het secundair onderwijs.

Namens de directiecommissie van het Katholiek Basisonderwijs,

Lieven Verkest
Voorzitter

0475.789.404
lieven.verkest@skynet.be

De directiecommissie van het Basisonderwijs (DCBaO) is een adviesorgaan van het Vlaams Verbond van het Katholiek Basisonderwijs (VVKBaO). Zij geeft spontaan, of op vraag van het Bureau van VVKBaO advies aan het Bureau VVKBaO. DCBaO is een informatiekanaal en wordt geïnformeerd over dagdagelijkse ontwikkelingen in het Vlaamse onderwijsbeleid (kabinet, administratie, inspectie, Vlaamse onderwijsraad...). DCBaO is een klankbord voor al onze directies en geeft feedback inzake de vragen die ze stellen. DCBaO draagt zorg voor de belangen van de katholieke basisscholen in het algemeen en voor de noden en verwachtingen van de directies in het bijzonder. Ze poogt hierop een adequaat antwoord te geven. In die zin verloopt de werking in twee richtingen: bottom-up en top-down. DCBaO telt een 32-tal leden die afgevaardigd worden vanuit de verschillende bisdommen:

- *Bisdom Antwerpen: Jan Cox, Jo Van Havere, Wim Claes, Marc Sabbe, Raf Waumans, Jan Peeters, Luc Bettens, Kristel Leysen*
- *Bisdom Brugge: Bert Vanbosseghem, Michel Goeman, Lieven Verkest, Benny Tarras, An Tillie, Georges De Smet*
- *Bisdom Gent: Danny De Smet, Wim Aers, Christ De Schepper, Fabian Mory, Geert De Corte, Thomas Vanden Berghe*
- *Bisdom Hasselt: Danny Huijsmans, Carine Vanholsaet, Ria Van Hove, Vic Medaer, Rohny Michiels, Eric Stassen*
- *Bisdom Mechelen-Brussel: Pascal Blijkers, Régine Vandenput, Luc Ringoot, Christel Herbosch, Guido Dewinter, Peter Nauwelaerts*

